

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s több soros hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek. Helyi hirdetések külön beíratásért 30 kr.

Kapunyitás.

Debreczen, szept. 10.

Az ezredévi ünnepeknek az iskolai életre is megvolt a maga módosító befolyása.

Ez a befolyás a legnagyobb mértékben hasznára vált az iskola gondjaira bizott növendékeknek, főleg azok morális világnézetét és kedélyvilágát illetőleg.

Az ezeréves mult szent ereklyéinek tudományos gonddal szerbe-számba szedett gyűjteménye, s a gyűjtemény kapcsán ébredő gondolatok, reflexiók, érzések soha ki nem törülhető nyomot hagytak a nemzeti ifjuság lelki életén.

Az a nemzedék, a mely szemmel látó tanuja volt ez esztendő csodás tüneményeinek, mely részt vett a nemzeti nagy munkában és nagy örömben, mely sorbajárt a magyar szellemi- és anyagi alkotások remekeivel megrakott csarnokokat; a mely ott volt a július 8-iki nagy ünnepen vagy ott leend a vaskapu megnyitásánál: az a nemzedék nem csak, hogy maga nem feledi el ennek az esztendőnek a nagy jelentőségét, hanem az emlékezés örök csatornáján át közkincsül hagyja unokáira s unokáinak unokáira a folyó esztendő nagy jelentőségű, melységes tanuságu dolgait.

Áldassék az Urnak nagy neve mindazért az áldásért, a melyet ezen a réven is bőven juttatott részünkbe!

De az ezredév nem csak ennyiben folyt be módosítólag az iskolai életre.

Kizökkentette azt szokott kerékvágásából már a lezajlott iskolai évben a különböző iskolai ünnepek izgalmaival, a fővárosba tervezett s később meg is valósult felrándulásnak előre vetődő tündérképeivel s az ifjui lélekben ezek hatása alatt keletkező ábrándozással. A mult iskolai év két utolsó hónapját alig lehet már a rendszeres munka nyugodt időszakába beleszámítani.

De a millenium nem érte be azzal, hogy az elmúlt iskolai évből csipdessen el hol rövidebb hol hosszabb részleteket, hanem itt Debreczenben és hazánkban számos más, főképpen nagyobb városainkban még a most kezdődő esztendőnek is megnyirbálta szárnya tollait.

Ez nagyon természetes is.

Az elmúlt nyári szünidő a magyar tanári társadalom tagjaira nézve nem volt a pihenés ideje. Az országos kiállítás tanulmányozása, a különböző tanügyi s kulturális congresszusokban való

részvétel és közreműködés, az ezek folytán magukra vállalt kötelezettségek a rendes munkásság terhét tetemesen megszakították.

Ennek a fokozott tevékenységnek a némileg való recompensatiója akart lenni az a néhány nap, a melyet az iskolai év elejéből hazánk sok vidékén a nyári szünidőhöz csatolni jónak láttak.

Nálunk Debreczenben ma, szept. 10-én nyitak meg újra a főiskola kapui a tanuló ifjuság fiatalabb generációjára: a gymnasiumi és tanítóképezdei növendékek előtt.

Szívünk egész mellegével üdvözljük az ide sereglő nemes tanuló ifjuságot s Istentől áldást kérünk igyekezetükre, teljesedést szülőik édes reménységére!

De a milyen igaz és őszinte a szeretet, a melylyel őket ősi főiskolánk kebelére fogadjuk, éppen olyan őszinte az az aggodalmunk is, hogy a főiskolai főgymnasiumnak ez az állandó tulzsufolt-sága nem válik előnyére sem a tanároknak, sem a tanuló ifjuságnak, sem a szülőknak, sem iskolánk féltékeny szeretettel őrzött hírnevének.

A tanárookra nézve hátrányos ez az állapot, mert 60—70, sőt olykor még ennél is több növendék tanításával s írásbeli dolgozatával kellvén küzködniök, lehetetlenség, — az emberi erő korlátolt voltánál fogva teljes lehetetlenség akkora gondot fordítani minden egyes növendékre, mint a mennyit szeretnének is, de a józan paedagogia is megkövetelne tőlük.

A növendékekre ugyanabban a körülményben a nagy veszedelem rejlik, hogy lehetetlenség lévén őket olyan gyakran megszólítani, mint a hol legfőlebb negyven tanuló van egy osztályban — a könyelműek (pedig melyik gyermekből szabad józanon valami rettenetes komolyságot követelni?) hamar rászoknak a »paklizás«-ra, felelet idejének és sorrendjének számítgatására és ha a gondolatuk szerint való elég számú feleletük már megvan, többnyire a »dolce far niente« az edes semmittevés párnáira dőlnek. Ennek a rossz szokásuknak aztán az ismételésekkor adják meg az árát, mert az elmulasztott leckék nagy tömegével nem bírnak meg, és a nem is szigorú, csak igazságos ítélet mértékét — fájdalom — igen sokan nem ütik meg közülök.

Hogy ez az állapot a szülők édes reményeit olyan sokszor tönkre teszi; hogy csalódás, keserűség érzetét kelti föl szívükben, hogy — az okok mélyébe behatolni nem tudván, vagy nem akarván, fiaik rossz bizonyítványát egyik

vagy másik tanár magánbosszujának tulajdonítják, mindez, bár milyen sajnálatos, de természetes következménye az általános állapotoknak.

Mindezekért pedig ősi főiskolánk féltékeny szeretettel őrzött jó hírnevére vetődik kellemetlen árnyék, minden igaz ok, minden jogosultság nélkül. Már most is nagyon sokan vannak noha az ilyen beszéd nem származik bölcseségből a kik fiaik rossz bizonyítványáért kigyót-békát kiáltanak a debreczeni főiskolára, s megakarják ingatni azt az egyetemeres tiszteletet és szeretetet, a mely iránta edigélé országsszerte megnyilatkozott.

Ez az igyekezet — mivel nem az igazságból fakad, nem is juthat diadalra.

De hogy még csak alkalom se lehessen semmi ilyen kísérletre, a mindent el kell követnünk a létező bajok gyökeres orvoslására és legelső helyen az osztályok lehetetlen tulzsufoltságának megszüntetésére; a tanárok phyzikai és szellemi erejének kimelésére és józan paedagogia kivánalmainak teljesítésére.

Éppen azért ma a magunk részéről örömmel üdvözlünk minden olyan tiszteletes igyekezetet, a mely az általunk most vázolt bajokon kíván segíteni s alkalmasnak látszik előttünk arra, hogy a mostanában igazságtalanul szárnyra kapott híreszteléseknek örök időkre véget vessen.

Az új iskolai év kezdetén is Isten áldását kérjük ősi főiskolánkra annak munkásaira, növendékeire, külső és belső kormányzóira, gondviselőire, hogy mindanyikok lelkes közreműködésével a magyar nemzeti művelődésnek ez a nagy multu s még szebb jövőre hivatott temploma

Vivat! Crescat! Floreat!

Dr. Nagy Zsigmond

Az iskolai év küszöbén.

Az iskolai év küszöbén állunk. Megnyitattak a tudomány csarnokának ajtai, s a gyerekek eljutnak ama mennyei forráshoz, a tudomány forrásához, hol mindazon a példák birtokába jutnak, melyeken építve, lesznek képesek később emberi rendeltetésüket úgy a családban, mint a nagy társadalomban betölteni — Ezeket alapszik az egyes nemzetek úgy anyagi mint szellemi boldog, avagy boldogtalansága. Es sajnós! e forrásból táplálkoznak azok is, mint gyermekek, kik később emberi gyarlóságokból kifolyólag a közönyösség posványában heverésznek; azok, kik (hálából!) készek volnának romba dönteni a tudomány csarnokát s a munkásokat lehető legrosszabb viszonyok közé szorítani!?

Tisztelt szülők és kedves gyermekek! Kezet fogva állunk az iskolai év küszöbén. Bizalommal vesszük körül egymást, bizalommal fordultok hozzánk — a nép munkásaihoz s bizátok reánk csemetéitek gondozását, fejlesztését, oktatását. Igéritek, hogy fáradságos munkáinkban segítségünkre lesztek; ügyelni fogtok arra, hogy odahaza gyermekeitek gyermeki kötelességeiknek eleget tegyenek; beszédben, cselekedetben jó példával jártok elől. — Te pedig kedves gyermekek igéritek, hogy jók, úgy odahaza, mint az iskolában engedelmesek, szótfogadók lesztek. Mi pedig igérjük, hogy — már csak hivatásunknál, kötelességünknel fogva is — mindent megteszünk arra nézve, hogy gyermekeitekben a legnagyobb örömetök teljék.

Oh mily szép összhangja ez az emberi szívnek, mily felemelő szavak ezek, melyek lelkiismeretes cselekedetre, kitartásra buzdítanak; mily gyors előhaladást tenne nevelésügyünk rövid idő alatt, ha ezen szavak a cselekedetben is tényleg érvényesülnének, már pedig Petőfi szerint: Minden Demosthenesnél szebben beszél a tett. A tapasztalat azonban mit bizonyít? Azt, hogy a legtöbb esetben a szülők feledkeznek meg ígéreteikről, hivatásukról, kötelességeikről; azt is a mi gyermekükkel szemben az ő kötelességük volna: átruházni mintegy az iskolára s attól várni a m i n d e n t s h a c s a l ó d n a k — mi a legtermészetesebb — okoják az iskolát, annak vezetőjét. Oh hát azon szülőknek jut-e eszébe valakit okolni, kik az iskolai év megkezdése előtt heteken át gondolkodnak miként szoktassák gyermekeiket az iskolában, kik — ha az iskolát említik előtűk — a világból kiszaladnának s fájdalmas érzelmeiknek sirásban adnak kifejezést? Midőn eljő az iskolába való feladásnak ideje: megjelenik a mama kezében viczkádozó gyermekeivel, ki a legerősebb próbára teszi akarátát; a gyermek sir-ri, a mama ruhájába csimpajkózik s kéri, hogy ily szülőknek aligha jut eszébe okolni valakit, hiszen — gondolják — ők megtették eddigi szülei kötelességeiket: gyermekeiket taplalták, ruházták! Oh a szülei kötelesség határa nem itt van! . . .

Az ily s ehhez hasonló események nem fényesen igazolják-e, hogy az ily szülők nem teljesítették eddigi igazi kötelességeiket; még odahaza felkeltették gyermekükben az ellen-szenvet az iskola és tanító iránt. Ha gyermekük csintalankodik: hivatkoznak az iskolába való feladásra, a tanítóra, mint olyan zsarnokra, ki majd megtanítja őket, s megakadályozza abban, hogy mindent a maguk tetszése szerint cselekedjenek. — Az iskolai életben vannak oly pillanatok, melyekben a gyermeki lélek jobban megnyílik, mint egyébkor. Egy ily alkalommal bizalmas kérdést intéztem tanítványaimhoz: nem emlékeznek-e szülei ily eljárására, kifejezéseire? s meglepetésemre tanítványaimnak mintegy felétől e feletet kaptam rá: igenis emlékezünk; sőt egyesek, némi kis epizódokkal is bizonyították: — hogy az ő testvérét, mert sirt, vagy csintalankodott — ekkor is, akkor is, fenyegette a kedves mamája az iskolába való feladással stb. Oh mama, ha tudnád mit cselekszel ilyenkor! . . . Különösen középünknel számtalan ily s ehhez hasonló eset fordul elő.

De nemcsak középünk, — hanem az ugynevezett előkelő néposztály családi nevelése is a legtöbbször merev a gyermeki, — s később a szülei szivre. Vannak szülők, kiknek szemében azon apró csintalanságok, melyeket gyermekeik elkövetnek, ezeknél velük a gyermek szellemét, szeretetreméltóságát. — Ha a családtagokkal, főképpen a cselédekkel kedve szerint bánik a gyermek, megjelöljük: derék katoná válik belőle; ha parancsolgat: elnézik, sőt örülnek rajta, mert urnak született. Sok szüle azt hiszi, hogy gyermeke sokkal ártatlanabb, mintsem a felnőttek társaságában azok emberszólásait s számtalan alakban nyilvánuló sikamlós kedvességeit megértene. Egyesek — amidőn gyermekeiket feladják az iskolába talán származásuknál, rangjuknál avagy hivatali állásuknál fogva — mintegy kiváltságot igényelnek gyermekeik számára. — Így történt a szülők gyermekeikben azt, mit Isten jónak teremtett; így rontják el a fát, mely keserű gyümölcsöket fog teremni számukra, mivel megmérgezték a talajt. — A gyermek nem marad mindig gyermek: felnő! Az a kedves csintalanság, elmésség szilajsággá

s gonoszsággá fajul. Az anya remeg gyermeke előtt kinek életet adott s az apa átkozza, kit egykor térdén hintázott. Szeretné kitépni a fát, de már megerősödött s nem lehet. Az ilyen szülőkre igazán ráillenek Madáchnak eme szavai: »Ha vétkezed, fiadban bünhődöl, közvényedet ő benne folytatod.«

»Régi eszme« — írja Jókai — »hogy az emberi szívben a jó és rossz indulat egy bölcsőben alszik, A melyiket ápolják, az nő meg és elhagyja testvérét.« Következtes feltevések, hogy a gyermek engedelmesnek születik; a kis gyermek mi lehetne más, mint minden erősebb lény iránt engedelmes. Az emberi élet kezdetben ugy szellemi, mint anyagi téren magára van hagyatva. A méh, a hangya lettentartó tudományával egyszerre születik. Az emberi-ég minden munkása nevelés által lesz azzá, a mi; hogy isteni művé váljék: mesteri kézre van szüksége. A jó mag lelkében van a gyermeknek s hogy az gyümölcsözzék: fejlődnie, növekednie kell. Megkezdik a szülők s hozzájárul később a tanító s karöltve munkálkodnak. Az első benyomás: a környezet, a családi gondozás, ápolás adja meg az alapot a további építéshez. Ha az alap gyöngye, valószínű, hogy gyöngye lesz maga az egész alkotmány is. A családban gyökerezik meg minden s a hol a gyökér nem jó, ott a törzs, a gyümölcs sem lehet az.

Ezekből kifolyólag nagyon természetes, hogy a gyermekekkel Istentől megáldott szülők felelősséggel tartoznak gyermekeikért Istennek; a legnagyobb felelősség a szülét illeti. A ki ezen nagy felelősséget el nem ismeri, terheit nem örömet viseli: az aligha érdemes a szülei névre.

Oh bizony szülőknek lenni nagy és szép hivatás, o k o s szülőknek lenni még sokkal nagyobb és magasztosabb!

Ha a szülei okosság a határtalan szeretetben s az ebből eredő tulságos engedelmességben nyilvánulna: ugy a legjobb szüle jogosan versenyezhetne az okos szüle névért. De nem ebben áll, hanem abban, ha a szülek idejekorán t a p i n t a t o s b á n á s m o d d a l, f e g y e l m e z é s s e l r á s z o k t a t j á k g y e r m e k e i k e t a z e n g e d e l m e s -

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Az Ütlibergre . . .

Az Ütlibergre mentem
Egy barna éjfélen,
Két sörfogyasztó német
Diák jött fel velem.
Éjfélig elsöröztünk
»Franciskaner-be« mi
Van ottan jó bajor sör
Szívet deríti.

A réten is kisarjad
Esz után a fű.
S eszmét növelt agyúakon
A fölséges nedű.
Az Ütlibergre! Nézni,
Jó kedvű czimborák,
Az Alpok lángolását
S nap első sugarát.

Menjünk! Eb, aki bánja,
Hegymászók, talpra hát!
S könyelműn elhagyók a
Vidám sörös tanyát.
A szép pinczér-leánya
Csak ámnit: hogy lehet?
Hiszen ma még nem ittunk,
Mint máskor — eleget.

És átkelénk a hidon,
A szűk utcákon át.
Odaértünk, hol a hegy
Fölvonta sátorát.
Neki fohászodánk és
Megkezdődött az út.
Lihegtünk, mint a hegyre
Kapaszkodó vasut.

Lokomotivok voltunk,
Lokomobilok is.*)
A sör nemcsak elég volt,
Hanem talán — sok is.
Hogy vigabban haladjunk,
Nótát kezdtünk vala,
Zengett a »Gaudemus«
S a »Perkő« dala.**)

»A hold sarlója úszott
Az ég kék sátorán.«
— E frazist egy zürichi
Német laptól lopám.
Csak, mert oly bizonyu szé,
Azért irám ide.
Az ég felhőben, ám más
Nem úszott semmise.

De végre is fölértünk
A bérez ormára mi.
Nekünk csillag se kellett —
Előttünk szállani.
Bölcsék valánk s keletről
Jövék, ez is való.
De volt bennünk elég fény — ***)
Egy Mont-Blanera való.

Elértük a hegy ormát,
Elértük igazán.
S büszkén leültünk a zárt
Vendéglő terraszán.
Fejünk nem bírta már el

*) Lokomotiv, mint tudva van = helyből mozdító (mozdony), lokomobil pedig = helyben mozgó (mozgony).

***) Nemsokára közölni fogjuk a dal fordítását is.

***) Magyarul: illumináció.

A siker-koszorút.
A harmatlepte asztal
Szélére leborult.

Ugy tetszett: égbe szálltam.
— H e t e d i k v o l t a z é g . —
S ugy tetszett: suttagó hang
Beszéde hallaték
»És közbe-közbe« egy-egy
Csók is csattant — való.
La' iláha il' alláhu,
Muhammed nem csaló.

És megviradt. De hajnalt
Nem láthatánk sehol,
Csak azt, hogy felleg és köd
Gomolygva egybe foly.
És még azt láttatá meg
Velünk a gyér világ:
Ott ül, nem messze tőlünk —
Diáklány és diák.

Ma is gyász ül e sziven,
Ha arra a gondolok,
Hogy a mi hősi útunk
Mily kárba ment dolog.
De jobban gyászolom még
A kis diákleányt,
Mert hajnalt ő se látott,
Ő is hiába járt. *)

Jánosi Zoltán.

*) De már ezt mégsem hiszem.

ségre, rendszeretetre, tisztaságra és takarékosagra. Az ily szülék kedves magzataikban fel fogják találni ama nagy örömet, mit Isten a gyermekekben a szüléknek nyújt.

Nem célozom bővebben foglalkozni azon helytelen eljárásokkal, melyek a legtöbb családban otthonosak, melyek gyermekeik ferde irányban való nevelését mozdítják elő: csak alkalmilag, figyelmeztetőleg egyikre-másikra a fentebbiekben rámutatni s főképpen pedig a szülék figyelmét felhívni az iskolai év kezdetére, illetve az iskolai idő alatti kötelesegeikre.

Az iskola — mint tudjuk — nem önmagáért van, de nem is a családért, amint ezt némely szülék látókörü szüle hangoztatja, hanem a családon kívül egyház, társadalom, állam mind igényt tartanak reá s azok igazi érdekei mindenkor figyelembe veendőek. A szülék előkészítik gyermekeiket az iskolai oktatásra. Az iskolának a tanításban való nevelői munkásságát támogatniok kell. A szülék ezt az által eszközök, ha gyermekeiket pontosan járatták iskolába s tudomást szerezzenek koronként szorgalmáról, előmeneteléről; ha otthon — hol a gyermek az iskolai idő alatt is a legtöbbet tartózkodik — minden tekintetben jó példával járnak elől; ha az iskolát mint kitértetett helyet s a tanítót nem mint zsarnokot, hanem mint tiszteletreméltó egyént ismertetik meg gyermekeikkel.

Tisztelt szülék! ezeket figyelembe véve munkálkodjunk egy szívvel-lélekkel, mert munkásságunk csak így lesz áldáshozó mindnyájunkra nézve; ha munkálkodásunkban olykor-olykor akadályok gördülnek elénk: ne riadjunk vissza, ne hártssuk — talán minden igaz ok nélkül — a hát egymásra, sőt egymást bizalmasan megértve, keressük meg az akadály elhárítására szükséges eszközöket. Ez azonban úgy lehetséges, ha munkatársi összeköttetésünket meg nem szakítjuk; ha most — midőn az iskola küszöbétől eltávolítottok; ide olykor-olykor ismét visszatértek; ha mosolyogva nem nézitek az iskola nevelői munkásságát, melyet sokan az elrettentésben keresnek; ha a munkásokat megérdemelt munkatársi, embertársi tiszteletre érdemesítitek.

Erős a meggyőződés, hogy az okos szüle így gondolkodik, ehhez tartja magát s eként cselekszik is. De az ilyenek vajmi kevesen vannak!

Fájdalom! annál többen vannak olyanok, kik nem egészen így gondolkodnak, kik az okos szüle névre nem érdemesek. Az ilyen szülék közül kerülnek ki azok, kik a legkisebb akadálytól visszariúdnak, legtöbbször erkölcsileg megmetyélezett gyermekük szaván indulnak el s a helyett, hogy aaz kádály okát tudakoznák s elhárítására a helyes utat feltalálnák, hogy meggyőződésük eme közmondás igazságáról: »Ne itélj, míg mag nem győződöttél!« továbbá »aki nagyot ugrik, nagyot botlik!« fellázadnak az iskolai rend, sokszor az azt fenntartó hatóság, főként vezetője ellen. Olajat öntenek a tüzre, melylyel magukat égetik meg; felkorbácsolják a közvéleményt, mely őket nyomja agyon; kardot köinek, melylyel magukat sebzik meg; fújják a tábori riadót, de maguk maradnak a harcztéren s bemutatják magukat igazi valódiságukban.

Oh szülék nehezek a ti kötelesegeitek, de annál szebbek és magasabbak. Legyetek mindannyian az okos szüle nézre érdemesek; be Istentől eredő rendeltetéseket, hivatásokat, kötelesegeket s ezeket be is tölthetitek, csak akarjátok!

Hozzátok örömmel fel gyermekeiteket a tudomány csarnokába, az ó templomukba, az iskolába; a tudomány forrásából hadd táplálkozzanak ők is, mint ti egykor; hadd ismerjék meg ők is azt, a mi szép, jó, nemes és hasznos; hadd szívják magukba amaz igéket, melyeket a tudomány tanít, melyektől jövőendő életök boldog, — avagy boldogtalansága függ.

Mi pedig — mint a nép munkási — övezük körül szeretett tanítványunkat a szeretet melegével vezéreljük őket a helyes ösvényen s ha meg vagyunk arról győződve, hogy a helyes utat eltaláltuk; az emberi hízélgés, vagy ok nélküli megtámadtatás által ne engedjük magunkat letéríteni, sőt álljunk azon szilárdan s kiáltssuk az olyanoknak fülebe: »Nem tudják, mit cselekszenek!« Hintsük el tanítványainkba különösen a vallásosság, erkölcsiség magvait s ha ezeknek talaját a szülék jó l készítették: úgy bizonyára az

általunk elhintett magvak jó talajba jutván kikelnek, kellő gondozás mellett felnőnek, dusan virágoznak s izletes gyümölcsöt teremnek.

Tartsuk szemünk előtt a gyermek dalnokának, Pösának eme sorait:

»Szeresd a gyermeket! A gyermek gyenge tő,
Friss fakadó rügyet szeliden rengető.
Ha ápolója nincs: elcsenevész le hull,
Nyujts védő kart felé, állj mellé támaszul!«

Varró Ferencz.

Irodalom és művészet.

Realizmus a lírában.

Tolsztoj, a zseniális, de már alaposan öregedő moralista regényíró mondotta egyszer, hogy ő nem szereti a verseket; a rövid, egyenlő hosszú azonos végű sorok már nem alkalmasak a modern közönség kielégítésére. E szavak azóta szállóigékké váltak, csak hogy a megvetett és ekszkommunikált versek körét megszüktették. Nem általában a költeményekre értik, hanem a lírára.

A vers fogalmának szűkebb tere szorítása mai nap általános. Époszt, költői beszélyt, balladát ma már csak a meresebb lelkű költők írják, kiváló epikus munka pedig éppenséggel ritka. Ennek bármennyire is hangoztatják, nem kizárólag a kor fölfogása az oka, hanem nagyrészt maguk az írók. Még nálunk is lehet hatást tenni, ha a költemény meüti a kellő mértéket. Az »Argirus királyfi« sajtó és közönség egyaránt szívesen fogadta, pedig azt ugyancsak senki sem állithatja, hogy az alexszandrinosokban irt tündérmesék korát élnők.

Az azonban kétségtelen, hogy az epika mindinkább veszíti a tért és ebben a szomorú szerepben osztozik — legalább a moderne szerint — a líra is. Évezredek óta virágzó műfajról van szó, amely a zsoltároktól kezdve egészen Delle Grazie kisasszonyig majdnem szünet nélkül zengett, és most egyszere egészen ki akarnak irtani az irodalom színéről. Pedig a líra költeményeknek van legalább egy

A tizenharmadik.

Írta: Kiss Pál.

Jóvéru jogászok voltunk. Ott gyültünk össze minden este a Csokonaihoz czimzett vendégó egyik asztalánál. Ezt az asztalt mindig a mi számunkra tartották fenn.

Tizenhárman voltunk.

A tizenhármak társasága!

A tizenhármak számát meglehetősen babonával veszi körül a magyar népképzefel.

Mi a hit dolgaival sem sokat törődünk, annál kevésbé adunk valamit a kielégíthetlen hit gyermekére, a babonára.

Mikor Darnay Laczi, mint valami fontos felfedező, kijelentette, hogy tizenhárman vagyunk: bizony nem ejtette e felfedezés gondolkodóba a társaságot.

— De tudjátok-e, fiuk — folytatta Darnay Laczi valaki meg fog közülünk halni az idén!

Az egész társaság nevetett Laczi barátunk megjegyzésén s letelevenebb kedvű czimboránk Haraszty Béla sietett válaszolni:

— Persze, hogy meghal közülünk valaki; sőt — ha jól állítom — mindnyájan meghalunk egyszer!

— De nem ám az idén — zugta rá a társaság.

— Hej fiuk, hagyjuk is azt a bolondnak való babonát, mert hát mit is mond a kabai asszony!

— És mert a kabai asszony nagyon okosan beszél, hát — itunk.

Azután beszélgetünk újra.

Beszélgetésünk legnagyobb részét komoly tárgyakról való vitatkozás képezte. — Mondhatom, hogy társaságunk szinte egy kis

tudományos társaság volt, vitatkozásában a tudomány különböző ágaira kiterjeszkedve.

Nem töltöttük haszontalan az időnket.

Beszélgettünk s — itunk.

Mikor már a bor meglehetősen felhangolta ifjú kedélyünket, természetesen felretették a tudományos themákat — a következő estére s következtek a tréfásabb, mulatságosabb dolgok. Tulságba azonban soha sem mentünk.

A ki tudott, vagy éppen a kivel magával is megtörtént, elbeszélte egy-egy kedélyes történetet, hofmi szerelmi kalandot s más ilyesfélét.

Mikor meg már ez estén ez is fogyni látszott, akkor következett a — nóta.

Igy folyt ez minden este.

Barátságos, kedélyes, felejtethetlen esték voltak azok.

Egyik juniusi estén, mikor már együtt volt a társaság minden tagja, Haraszty Béla, az az örökké való jókedvű barátunk, hamarabb mint máskor, belekiált a vitatkozásba:

— Hangoljunk fiuk, hát sohse iszunk már; — hunczut a ki nem issza!

Tudtuk, hogy mit jelent.

Ő már dalolni akart s ő akarta legelőbb kezdeni a nótaját.

— Az angyalát, de kutya kedvet érke most; azt mondjátok, sohse láttatok rosszkedvűnek, most nézzetek csak meg! Mindjárt kitör belőlem; adjatok csak, hadd iszom még egyet!

Béla barátunkat igazán nem láttuk még sohasem szomorúnak, hanem az az akkori kedve meg nem ismert határt.

A kedvéért mi is újra itunk — fenékgig.

— Hogy volt, fiuk, ki nem állhatom nézni magam előtt ezt a bort; ígyünk, ígyünk.

S ittunk egymás után szünet nélkül ötször.

Béla akarta így, szívesen tettük. Nagyon szerettük egymást minden, de Bélát különösen kedveltük azért az örökös s szinte irigyelt jó kedvért!

Mikor aztán az ötödik pohárt is fenékgig ittuk, Béla lekönnyökölt az asztalra a fejét bal tenyerébe hajtva, el kezdte a nótaját:

— Ne mondjátok, hogy én bort szeretem, de mit tegyek, mit csináljak, ha rá visz a szerelem.

Mintha az egész társaság nyelvét lekötötték volna, egyetlen hanggal sem csapott bele senki.

Nem hallottunk még olyan szépen, olyan szívből danolni soha senkit. Egy idő óta ez volt a Béla nótaja, de ő se danolta máskor ilyen érzéssel!

Ugy látszott, hogy szívét annyira beleöntötte a dalba: észre vette, hogy nem dalolnak vele.

Mikor aztán a dal két utolsó sorát megismételte — egy-egy könny esett ki a szeméből.

Szinte megdöbbenve néztük: ezt a bohókás jó fiut mennyire meghajtotta a maga dalása.

Megtörölte a szemét s újra mosolyogni kezdett, de mosolyában már akkor valami nem természetest vettünk észre.

Mosolyogva mondta:

— Hej fiuk, bolondság ez az egész élet. Születtünk s mikor már jól megkinoz bennünket a sors, nincs már időnk, hogy boldogok is legyünk. Meghalunk — punctám. — Érdemes-e éni?

(Vége köv.)

elodázhatatlan kiválósága, mely a modern kor követeléseinek is megfelel: a rövidségük. Az éposz ellen azt is föl szokás hozni, hogy hosszú és e miatt unalmas, az alanyi költészetet legalább ez a vád nem érheti.

Még abban is van egy kis igazság, ha a lírát jelenlegi iránya miatt károsnak tartják. Tulajdonképpen az alanyi költészet most nem egyéb, mint a réginek visszhangja, az újabb nemzedék letalálzza azt, a mit a nagyevű elődök meghagytak, vagy még annyira sem fárad, hanem földolgozza, a mit már azok elkészítettek. Ez annál veszedelmesebb, mert nem hatolnak a régiek szellemébe, megállapodnak a külső buroknál, eltanulják azt, a mit szemmel látni, füllel hallani lehet, de hogy mily mélység rejlik egy-egy gondolatban, mily elevenség és mozga masság, azt már nem fogják föl. Eltanulnak frázisokat és formákat, de egyebet nem.

Az írók már, hogy azt a nagy átalakulást, a mi a dráma és regény terén történt, a lírában is végrehajtsák, hogy a szerintük hanyatló és korszerűtlenné váló alanyi költészetet megmentsék, új tartalmat akarnak neki adni. Raudelaire-rel elűköt be akarják vinni a realizmust a lírába is. Azonban amint Baudelaire fölfogja a realizmust és epigonjai szövegezik, az már magában is hibás. Azt tartják, hogy a realizmus lényege a cinikus őszinteség. Nem az a tisztességes őszinteség, a mi nélkül semmiféle költészet nincs, hanem az, amely az embernek minden érzését, sőt vágyait és ösztöneit is kiönti embertársai elé. Leírnak versben olyan történeteket, rajzolnak olyan lelkiállapotokat, a miket egy tisztult érzésű férfi még legbizalmasabb körben sem hoz elő. Sőt még maga magának is felve vall be. Bemutatják magukat, mint minden sarban és piszokban meghentergő embereket, lefestik magukban az állatit. Mindezt élvezettel teszik, a szégyen legkisebb érzete nélkül.

Ugyanezen az uton járnak, bár a nélkül, hogy a morális érzékünk fölháborodunk, a poétáknak az a nálunk is elterjedt faja, mely mindent megénekel, a mi vele történt, még ha nem is érdekes vagy jellemző. Ebben a köznap költészetben elvéve ugyan akad figyelemre méltó, ha maga az egyéniség érdekes és kedves, de még Petőfi is, a ki gyakran beleesik e hibába és sokszor énekel kicsinyes dolgokról, nehé-néha unalomsgába téved. Mennyivel inkább azok a költők, a kiknek egyénisége — ha úgy van — éppen nem fogható a legnagyobb lírikusunkéhoz.

Ily módon nem lehet a lírát megmenteni. Már a természete ellentmond minden realizáló törekvésnek és kihívja a kritikát azok ellen, a kik a mindennapi érzések, közönséges gondolatok tolmácsává akarják tenni. Mert a realizmus nem annyira a formában, még kevésbé a tartalomban, hanem a fölfogásban áll, ami azután természetesen visszahat, de csak visszahat a formára, sőt a tartalomra is. Aki az életet nem tekinti egyébként, mint aprólekos események egymásutánjának, a kinek nincs érzéke a magasabb, tisztább érzések iránt, a ki mindenütt csak szennyet és állatiaságot, érdektelenséget és unalmat lát: abból talán lehet jó — de nem igazságos — regényíró, de lírikus sohasem.

Hat mi ne tudnánk egy szép, habár nem modern dalt, egy ünnepiesen komoly ódát élvezni? Ha mi is énekeljük Petőfi népdalait és szavaijuk Vörösmarty ódait, mindez csak azért történik, mert az írók már majd egy felszázada halottak? — Ha más írná meg a Fűdik a holdvilágot és a Vén cigányt, nem gyönyörködnénk benne éppúgy? Elmondhatjuk itt is, hogy nem a közönségben, hanem a szubjektumban van a hiba, mert az emberiségnek mindig jól esett, ha valaki elfejtette vele a földi gondokat, kiragadta a megszokott világból egy másikba, a költészetbe, ahol még a szenvedés is szép, még a nyomor is vonzó.

De ha nincs, aki ezt velünk megtegye!

Ujdonságok.

Hollandusok Debreczenben.

Az egész művelt világ érdeklődését és vonzódását méltán felkeltőtt ezerevi kiállítás-

sunk megtekintésére Mynheer F. de Clercq amsterdami bankigazgató is eljött szép két leányával. Galiczián jöttek keresztül s megnézték már a magas T á t r á t, K a s s á t, majd M i s k o l c z o t, tegnap pedig városunkba is megérkeztek s ölkerezték lapunk felelős szerkesztőjét, s képzelhetni azon fölemelő örömet, mit nekik az szerzett, hogy ilyen távol is van, a kivel anyanyelvükön beszélhetnek.

Elragadtatással beszélnek Magyarországról, melyben annyi szépség és érdekesség váltakozik hegyen, völgyön, rónaságon, hogy az idegen szemé hónapokon át nem tudna rajta eleget gyönyörködni s miután hazánk legbérzesebb szép vidékét már bejárták: kíváncsiak voltak az Alföld legsikabb vidékének is megtekintésére s különösen Debreczent, a legmagyarabb kalvinista Rómát s még különösebben a világ legérdekesebb pusztáját: a H o r t o b á g y o t láthatni s annak kedves leányát: a bolygó délibabot.

A legmélyebb megilletődéssel léptek a nagytemplomba s állottak meg azon a kétszeresen szent helyen, hol K o s s u t h L a j o s, a mai Magyarország megmentője s a legnagyobb szabadsághősök egyike lángelke s ajka fonséges beszédével 1849. apr. 14-én kikiáltotta hazánk függetlenségét.

Olyan jól esett annak tapasztalása, hogy Mynheer F. de Clercq a történelemben vágó legutolsó jöttáig mindent tudott hazánk legnagyobb fiáról.

Majd főiskolánkat látogatták meg s már kívülről mindenkinek azonnal szembetűnő hatalmas volta lepte meg őket legelőször, azután megfordultak az oratoriumban és a rengeteg könyvet s még mennyi más drága kincsét magában foglaló nagy könyvtárban s mindenütt a legnagyobb díszet hangján szóltak modern korunknak minden tekintetben megfelelő főiskolánkról.

A délibabjáról leghiresebb H o r t o b á g y r a tegnap d. u. rándultak ki, mely már annyi külföldi lelkében felkeltőtt a vágyat s melyet az őszi hangulat még emlékezetesebbé tesz lelkükben.

A beláthatatlan pusztán szélylyel legelésző vagy a hórihorgas gemü kutak körül talán éppen deledő gulyák és ménesek s hortobágyi, hajlott orru lovát szórén megülő s karikását vidáman pattogtatva vágató csikósok látása, — s a nyájak melán kongó-bongó harangja, kolompja s a pásztorok ábrándokba ringató furulyája bizonyára nem egy illúzióval teszik gazdagabbá lelküket. Hát hogyha még teljes pompájában láthatják a H o r t o b á g y hullámos hajú, tündér leányát, ki a messze pusztá nagyobbitott képét az égen tanzolja műfogátja bámulójának.

Mynheer F. de Clercq ma d. u. 5 órakor érkezik vissza két bájos leányával s este lapunk felelős szerkesztőjénél lesznek vacsorán s már 10 órakor elutaznak K e s s k e m é t r e, onnan pedig S z e g e d, S z a b a d k a — s végül Budapestre, hogy ok is szemtanui lehessenek annak a gyönyörű kiállításnak, hova ezer év jó és balsorsban végzett munkájának annyi gyümölcse mosolyog a látogatóra az új ezerév fonséges kapuján keresztül.

Isten velük! K. K.

* Személyi hir. — M a r g i t a y Sándor III. ker. r. alkapitány négy heti szabadsága után f. hó 7-én hivatalát elfoglalta.

* Az üzletvezető szabadságon. Dobi-ecki Sándor az államvasutak debreczeni üzletvezetőségének vezére megkezdte egy hónapra terjedű szabadságát, amelynek egy részét a fővárosban fogja eltölteni. Távollétét alatt Siegmeth Károly felügyelő helyettesíti.

* Kevés az iskola! Sok iskola van városunkban minden fajtaból és sajnos, már megint bebizonyult, hogy azoknak száma szerfölött csekély. A tanítók s tanárok panaszkodnak a túlszűkösögről, sok szüle meg arról, hogy hely nem léteben gyermekük kimaradt. Így a főgimnáziumban az V. osztály oly túlszűkös, hogy a debreczeni szülék kénytelenek fiaikat más városba küldeni tanulmányaik tovább folytatása végett. A zárda két nap alatt tele lett s a kath. jellegű intézetbe vettek is föl minden vallásból az első nap annyit, hogy már e hó 3-ik napján kijelentették a r. kath. szüléknek, hogy nincs hely. Így van az ev. ref. felső leányiskola is. Az elemi iskolákban pedig annyi a gyerek, hogy a kiket be kellett venni, a padba nem férnek be. Sajnálatos jelenségek ezek, de számolni kell velök mert bármily áldozatba kerüljön is, nem szabad ennek Debreczenben megtörténni, hogy az iskolák kevés száma miatt panasz emelkedjék. Ma pedig az ez irányban emelt panaszok igen jogosultak.

Debreczeni díjnokok gyűlése. Az országos díjnokszövetség debreczeni fiókegyesülete ma d. u. 6 órakor a bejelentési hivatal helyiségében M á r k Endre elnökleite alatt ülést tart. A gyűlés tárgyat fogja képezni a nyugdíj-illetmények megállapításának kihirdetése.

* A lovaslaktanya építése. A belügyminisztertől leérkezett a csapó-utcai sorompón tul tervezett közös hadseregbe i lovasági laktanya építését elrendelő közgyűlési határozatra a jóváhagyás. Ez a közgyűlés 700.000 forintot szavazott meg a három lovas századot és az ezredtörzset befogadó laktanya építésére. A miniszter a terveken némely lényegtelenebb módosításokat eszközöltetett s ezek alapján a költségekre, belszámításával a tervező és művezető tiszteletdíjának, valamint a telekszerzés árának, 699.136 frt 91 krt engedélyezett, az építési árlejtést most már rövid idő múlva kihirdetik.

* Pályázat. A debreczeni kir. közjegyzői kamaránál közjegyzői állásra pályázatot hirdettek szept. 24-ig.

Bérmálás a kath. templomban. Tegnap az esti vonattal utazott el dr. Wolfka Nándor püspök Nagyváradra, hol Schlauch bíborossal fog értekezni az e hó 27-én Debreczenben tartandó bérmálást illetőleg s hol megállapítják a részletes programot. A bíboros tiszteletére e hó 27-én fényes ebéd lesz, míg 28-án a r. kath. iskolákat látogatja meg Schlauch.

* Árpádkori sírok Biharmegyében. Ártandon P l a t h y Miklós földbirtokos telken homok-ásás közben Árpád korabeli sírokra bukkantak, a hol is emberi és lovasonokon kívül találtak egy zablát, 3 darab lókantarra való arany veretű rózsát, egy darab kengyelvasat, egy darab nyilvesszőt s több apró arany-karikát. A talált tárgyakat összehasonlították a M a g y a r n e m z e t története című műben rajzban bemutatott Árpád-kori leletekkel s azok teljesen megegyeztek a találtakal.

* A pircsi rablás ügyében a nyomozás még mindig tart. Sipos László kocsis — mint értesülünk — igazolta alibjét s a csendőrök ellene a további vizsgálatot megszüntették. Kurucz László, a vén gonosztevő, azonban nem tud kimenekülni. Az egyik tettes ő, mit sokan ke is igazoltak. A csendőrség kutatja a névtelen feljelentés íróját is, hogy ezáltal bővebb adatoknak a birtokába jusson.

*** Szini évad meghosszabítása.** Komjathy János az életre való reformok embere, bizonyítja legújabb törekvése, a melynek a színház bizottság elé intézett kérvényében ad kifejezést. A szini évad nálunk szeptembertől május elsőjéig terjedt. Komjathy nagyon sok számottevő körülménnyel számolva, de, hogy a debreczeni színészet állandósítását is közelebb vigye egy lépéssel a megvalósulás felé, ezt az évadot még egy hónappal, a májussal a karja meghosszabbítani. Ma már nagyon sok Debreczenben az olyan családok száma, a kik nem jutnak a szezon folyamata alatt páholybérlethez. Ez a hónap tehát az évadról kimaradt bérlőké lenne, a kik részére a színigazgató szezonban előadott és legjobb sikert aratott színművekből állítana össze a repertoirt. Ilyenformán, míg egy részről az új, páholybérletre jelentkező közönség igénye nyerne kielégítést, másrésztől a debreczeni színészet állandósításának kérdése is közelebb jutna a megvalósításhoz. Komjathy, hogy ezt a dicséretes tervet végrehajthassa ezer forint szubvenziót kér május hónapra a várostól. Ha ehhez a város jóakarata támogatása mellett Komjathy-nak augusztus és szeptember hónapokra sikerül a mármaros-szigeti szinkör megnyerése, a debreczeni színészet még biztosabb révbe jut, megszabadul a nyári vándorlások terheitől, s a vele járó deficittől. A debreczeni színészet, a főszezonról kimaradt páholybérlek érdekében pártolásra nagyon érdemes terve ez Komjathy-nak, a melynek megvalósítását az itt alig elsorolható indokokra tekintettel is kétségtelenül előfoglalja segíteni Debreczen városa.

*** A kabai gyilkos.** Bagonyi Mártont, a Kabán elkövetett gyilkosság tettesét a csendőrök tegnap beszállították a debreczeni kir. ügyészség fogházába. Bagonyi — kinek fején ütés által okozott sérülés van — Debreczenben fogják gyógykezelni. Gere Elemért, az ártatlanul agyonlőtt fiatal embert tegnap délután temették el a község lakosainak nagy részvétele mellett. A másik áldozat Végli Antal — mint értesülünk — még mindig súlyos betegen fekszik. Az orvosok nagyon kevés reményt fűznek életben maradásához.

*** Peller Zsófia,** kit gyujtogatási mániájából kigyógyítottak a közpórházba szállították, onnan — mint értesülünk — teljesen kigyógyulva kiszabadult a III. ker. kapitányság által a városból kiiltatott és illetőségi helyére toloncoltatott.

*** Új sport.** Körülbelül harmincz év előtt történt hogy egynehány német kivándorló meghonosította a mi házi verebünket. Az ottani éghajlat és egyéb viszonyok úgy látszik sokkal jobban megfelelnek e kis szárnyasoknak, mint a nyulaknak és az őzeknek, mert míg utóbbiakkal a honosítási kísérlet egyáltalán nem vagy csak részben sikerült, addig a veréb oly hamar elszaporodott, hogy most már pusztításáról kezdenek gondolkodni. Így egyes államokban lódiát ísfizettek már évek óta egy-egy verébfejért, és mindazonáltal nem igen tapasztalták hogy számuk csökkent volna. Most tehát más módot eszeltek ki a falálekony amerikaiak, melylyel hihetőleg hamarabb fognak czelt érni. Egyes állampórház-egyletek ugyanezen éremre kikelték a galamblovészetek ellen és azt javasolták, hogy a lóspórház hívei ezentúl galambok helyett az amugy is nagyon kártékony verebekre löjjenek. S tényleg New-York államban a legtöbb czéllövő-egylet el is határozta, hogy ezentúl nem galambra, hanem verébre fog lőni. Nemrégiben rendeztek is Albanyban egy ilyen veréblövészettel s azt tapasztalták, hogy sokkal nehezebb mint galamblovészettel ennél fogva igen jó gyakorlat a lővésben való ügyesség fokozására.

*** Meghívás.** A debreczeni ügyvédi kamara állandó bizottsága a kamara hivatalos helyiségében f. é. szeptember 11-én (Pénteken) este 6 órakor ülést tart, melyre a tagokat ez uton meghívom. Tárty: az esküdtzéki bíróságokról és a bünvádi perrendtartás életbe léptetéséről szóló törvényjavaslat folytatódó megvitatása Debreczen 1896. szept. 9. Márk Endre bizottsági elnök.

*** A helyhez kötött (stabil) gőzgépek kezelőinek tanfolyama** a budapesti állami ipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház u. 8 sz.) f. évi október 1-ső napján nyílik meg s december hó végeig tart. A beiratás szeptember hó 26-ik napjától szeptember hó 30-ik napjáig történik. Tanulóknak felvételnek a 18 évüket betöltött önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, a kik a gőzkazánfűtők, valamint a locomobill és cséplőkezelők tanfolyamát már elvégezték. A felvételhez erkölcsi bizonyítvány s a munkakönyv vagy munkabizonyítvány szükséges. Vidékiek levélben is jelentkezhetnek. A tandíj 5 frt.

Dajna Bandi Debreczenben. A híres gordonka művész cigány, ki buzamosb ideig tartózkodott külföldön, dicsőséget szerezve a magyar cigány zenének, végre is Debreczenbe telepedik le. A Magyarai testvérek zenekarának kötelékébe lépett be a hiroeves gordonkás, a kinek kiváló játékában nem egyszer volt alkalmja gyönyörködni a debreczeni közönségnek. Dajna Bandi saját házában magánórákat is tart azok részére, a kik hajlamuk után indulva elakarják sajátítani a gordonka játékot.

*** Hirdetmény.** A törvényhatósági utak építési, kezelési és fenntartási kiadásairól, valamint ezek fedezésére szükséges bevételekről az 1897 és 1898-ik évekre összeállított költség előirányzat elkészülvén az a folyó 1896 évi szept. hó 7-ikétől számított 15 napra azaz szept. hó 22-ikéig a városi adógyosztálynál közszemlére kitétik, hol azt az érdekeltek ez idő alatt a hivatalos órák alatt megtekinthetik s esetleges észrevételeiket a fenti határidő alatt a polgármesteri hivatalhoz benyújthatják. — Debreczen 1896 szeptember hó 7-én a polgármester helyett: Vértessy István főjegyző.

*** Új rendőrbiztos.** Debreczen szab. kir. város rendőrségénél két rendőrbiztosi állás is vár betöltésre. Az egyik Horváth József lemondásával üresedett meg, a ki betegsége miatt vált szolgálatképtelenné, a másik Szemerkat Lajos halála következtében maradt üresen. Az előbbinek állását ma töltötte be gr. Dégenfeld József főispán, kinevezvén arra Mihályi József debreczeni csendőrszakszervezőt, a ki működését október hó 1-én kezdi meg.

*** Nem kell rendezett tanács.** Satoralja Újhely, Zemplénmegye székhelye, csak nagyközség, de most tervezik, hogy rendezett tanácsu várossá alakítsák. E terv ellen tiltakozó gyűlést rendezett a polgárság Schöa Vilmos dr. elnöklété alatt. Az elnök és Bajusz ügyvéd nagyhatású beszédeket mondtak, kifejtve hogy a nagyközönségnek nincs elegendő anyagi ereje, hogy várossá alakuljon, különösen a fillokszera pusztításai szegényítették el a nagyközönséget. A gyűlés végül ehatározta, hogy mozgalmat indít a rendezett tanács ellen.

*** Elveszett karperecz.** A főtéren a Besenyszky-féle üzlettel le Kossut-utcán a Kardos-féle üzlethelyiség elveszett egy arany karperecz. A becsületes megtaláló, ha beszolgáltatja a karpereczet szerkesztőségünkbe illő jutalomban részesül.

*** A ki anyja után vágyik.** Rakovics Imre, budapesti születésű, 9 éves fiút, ki Hosszu-Pályiban rokonainál tartózkodott, tegnap délután egyszerre csak megszálta a vágy s megszökött oly czéllal, hogy Budapest lakó anyjához megy, azonban a vonatállomáson letartóztatták s a III. ker. kapitányság által a már Hosszu-Pályából megérkezett nevelő szülőknek átadták.

*** Fakir az utcán.** Egy hebehurgyás mesterlegény, a ki a vasárnap munkaszünet

alatt sem szokott szünetelni, hanem rendületlenül, iszik tegnap délután végig élvezett valami korcsmai mulatságot. Megelégedését fejezte ki a látottak és a tapasztaltak felett s az ott produkált alvó fakir egészen lebilincselte. Az alvó fakirság annyira megtetszett neki, hogy mindenképpen alvó fakir vágyott lenni. Az éjszakai korcsmázás alatt is vele foglalkozott gondolatában, ha már egészen rögeszméje lett! Lefeküdt a színház előtt, aztán aludni kezdett. Mikor a rendőr ébresztgetni kezdte, végtelen mebotránkozott Kulcsár Mihály: — Takarodjék, én alvó fakir vagyok.

Kulcsár Mihály a dutyiban aluszsza ki magát.

*** Könyvkötészeti remek.** Debreczen város hódoló felirata ő felsége a királyhoz, — melyet email (románcz) diszitmények között szabadkézi műaranyozás és bőr mazaik. címer díszít s mit Davidházi Kálmán helybeli könyvkötő és díszműves tervezett és készített, pár napig látható a Zádor Lajos ur üzlete kirakatában, dicsérve a jeles könyvkötő ügyességét és műizlését.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk —

Budapest, szept. 10.

A képrslőház mai ülésében Szilágyi Dezső elnököltsé s folytatták a bünvádi perrendtartás részletes tárgyalását melynek egyes szakaszaihoz több függetlenség képviselő szözlött, de semmi érdekesebb nem történt.

Egy gyár leógése.

Budapest, szept. 10. (A »Debr.« ered. táv.)

Az ujszegedi kendergyár tegnap este leégett, — a rohamos erővel hatványozódott tűz lokalizálása a fölhalmozott óriási mennyiségű kendermenyiség következtében teljes lehetetlenség volt. A kár óriási.

Interparlamentáris konferencia.

Budapest, szept. 10. (A »Debr.« ered. táv.)

Az interparlamentáris konferencia tagjait az országos s nemzeti kaszinó is megvendégeli a parkklubban. A tegnapi bizottsági ülésen Desseffy Arisztid titkár bejelentette, hogy még 24.000 frtot fog kérelmezni a Háztól költségekre s az összeg így 30.000 frt lesz.

Nansen Christiániába érkezett.

Budapest, szept. 10. (A »Debr.« ered. táv.)

Nansen Christiániába ma megérkezett a fogadtatás az előkészületekhez mérten, nagyszerű volt. A kikötőben olyanforma pavillont építettek, mint 1890-ben Vilmos császár odaérkezése alkalmával. — Az ünnepi tér mindkét oldalán tribünöket állítottak fel, melyeknek jegyeit rohamosan elkapták. Nehogy közvetítő emberek kaparítsák meg a jegyeket, minden vásárlónak a névjegyet is át kellett adni. — Egy ember öt jegynél többet nem vehetett. Az uton a királyi kastélyig zászlórudak állottak. A kastélyban maga a király vendégelte meg az expedíció tagjait. Holnapután a földrajzi társaság ad diszebedet Nansen és a külföldi földrajzi társaságok tiszteletére. — A lelkesedés óriási és folyton fokozódik. Nansen-kalapot, Nansen-tüket, Nansen albumokat árúsitának és vesznek tömegesen. Egyetemi körökben azt óhajtják, hogy Nansen tannárnak nevezzék ki oda, a biologia előadására. — Ha azonban kívánna, a rendes leczkék adása alól felmentnék.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepeken d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órákor ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreceni kir. járásbírság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Múzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként, e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a keresk. akad. palotájában.

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11-12 óráig.

Csütörtökön)

Kedden)

Szerdán) 9-11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2-5 óráig.

Vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

Amiről a verebek csiripelnek.

A Kossuth-utca lombos fái összebuynak a verebek.

— Csirip, — szól az egyik. — Mi újság?

— Hallodtad a legujabbat? — kérdi a másik.

— Nem, nem. Halljuk! — csiripelik a kíváncsiabbnak és körülülnek az előbb említett verebet. Sokan vannak a kíváncsiak, de kevesen a fa ágai, amelyek ugyanazért recsegve lajzadoznak a sok madár alatt. Mind áhítatos csendben hallgatja a pletyka-hordó szürke csiripet.

— Hej, jó dolog verebnek lenni, — kezdi odafönt a mesélő. — Szállunk erre-arra, odajutunk, ahová akarunk, és látunk és hallunk olyan dolgokat, amelyeket a szegény, földön járó halandók még csak nem is sejtnek. Fölszállunk az ablakokhoz és belecsúszunk rajtok. Odabent nem látják meg az ugriandó madarat, ügyet se vetnek rá, mi pedig zavartalan tanu vagyunk nem egy csinos jelenetnek. Ha a szalmaözeveg férj kora hajnalban tér haza, ha a házikisasszony kezét lopva megszorítja egy merész fiatal ur, ha fiatal, pajkoszemű asszonyok titokban levelet írnak: mi mindezt látjuk. Emberek, emberek, ne úgy mondjátok, hogy az Isten szeme lát mindent. — A verebek látnak és tudnak mindent!

— A dologra, a dologra csipogták a türelmetlenebbek.

— Hat lakik itt a városban egy házaspár, szőnyeges, puba, nagyuri lakásban. A férj keresett, jónevű orvos, aki csak éppen a maga köszvénye, kopaszsága és vénülése ellen nem tudott gyógyszerrel. Köszvény és kopaszság nagy baj egymagában is, hűha még valakinek olyan szép, fiatal felesége van, — mint a doktor urnak.

— Szép? Nagyon? Honnan tudod? kérdezték innen is, onnan is az érdeklődő verebek.

— Nagyon szép, ritka szép: én jó forrásból tudom, mert láttam, — folytatta ön-elégült mosolygással a mesélő. Egyszer belesettem a budoárja ablakán. Az én egyik ösziatyám a Lesbia híres verebe volt, akit tudvalevőleg imádozt az urnője. Éjjelenként a kebelén aludott az én ösöm. Jó dolga lehetett a ravaszknak... Az öreg nagy kópé volt és a fainak jelentős szembunyorgatás között me-

sélt egyet-mást a Lesbia bájairól. Azoknak az emléke családuknban fiúról-fiúra szállott és így tudok ró'uk én is. Hanem mondhatom nektek, hogy mindez semmi ahhoz képest, — amit én annál az ablaknál láttam. Kora reggel volt: a haja még kusztán hullott a homlokára, tapadó selyem pongyola volt rajta, — amely alól kaczerán vliant e'ő fekete harisnyás piczi lába. Mondhatom nektek...

Az ágak ijeszto módon recsegni kezdtek. A verebek kék, csillogó szemekkel hallgatták a fölöttébb jól induló dolgot, idegesen feszkelődtek helyökön.

— Ne olyan szemléltetön — mondotta egy öreg vereb...

— No jó A doktor ur azonban okos ember volt és őrizte a feleségét gondosan. — Mert ismerte az életnek, kerek föld e legnagyobb drámájának, azokat a tragikomédiákat, a melyeknek szenvedő hőse egy kopasz-homlokú férj, az az, hogy inkább egy férj kopasz homloka... Egy fiatal bankhivatalnok is járt a házhoz, a ki udvarolt a feleségének. Szegényasszonyka! Hat csuda-e, hogy szivesen fogadta a fiatal urat, aki egészen más dolgokról beszélt vele, mint a férj, aki ha nagyon gyöngéd akart lenni, azt mondotta neki: a haja olyan mint a selyem, az arca olyan mint a bársony! Mért nem mondja mindjárt, hogy szövet raktár vagyok — felelte ilyenkor bosszusan az asszony.

Aminek be kellett következnie, megjött: az asszonyka és a fiatal ur megszerették egymást. És egy napon a mikor a szép asszony azt mondatta, hogy rajong a japáni legyezőkért, a fiatal ur nagy örömmel kiáltott fel. Ő járt Japánban és egész kocsiakomány legyezőt hozott onnét. Most a szobái falát díszítik. És megkérdezte tőle, nem kíváncsi-e rájuk és nem akarná-e megnézni azokat. Az asszonyka mélyen elpirult, de aztán csak oda-sugárta neki, hogy: eljövök.

A verebek elégedetlenül csipogtak. Ez az egész? Sablonos história. De aztán elcsendesültek, amikor meghallották a folytatást.

A fiatal ur lakásán másnap egy lefátyolozott hölgy csöngetett be: az orvos felesége. Egy kissé zavart, egy kissé piros volt és egy kissé félt is. Az ablaktáblák nyitva voltak, csak a függöny volt leeresztve: a mögött leskelődtem én és ahogy a szél megmelegbentette, hát mindannyiszor betekintettem a szobába. Az asszonyka végig nézte a legyezőket, aztán távozni akart.

A verebek csalódottan mozgolódtak.

— De a férfi tartóztatta.

A verebek élénken csiripeltek.

Megfogta a kezét és beszélt hozzá érzelmes, lágy hangon. Elmondta neki, hogy milyen szép ő. A haja holló, a nyaka hattyu, a dereka darázs, a szeme bogár — és az asszonykának dehogy is jutott eszébe olyanformán válaszolni rá; amint a férjének szokott: hát alatsereglet vagyok én? — Csak hallgatta a szerelmes szavakat, amelyek el-lankasztották. Nagy volt a meleg is és a szép asszony egyszerre bágyadtan, ájultan hullott a fiatal ur karjai közé. Az előbb megkísérelte életre kelteni a szokásos módon: dörzsölte a kezét, eczetet szagoltatott vele, satöbbi, — de mind hiába, csak nem tért magához. Nem volt más hátra, mint orvosért küldeni. Elszalasztotta a házmestert, aki kis vártatva jelentette, hogy már itt az orvos ur. A fiatal ur elébe siet, maga nyitja föl az ajtót előtte és — Es?

— És előtte áll az orvos: a szép asszony férje. A szerencsétlen házmester éppen őt csipte föl. A fiatal ur hallhatólvány lett és dadogni kezdett.

— Ah ön az, doktor ur? Köszönöm, hogy eljött... De már semmi bajom.

— De hisz ön szédül... üljön le... ide a szobájába.

— Nem, nem. Nincs semmi bajom.

— Hiszen tántorog... jöjjön! és hiába szabadozott a fiatal ur, fölnyitotta az ajtót. A tableaut képzelhetik. A doktor etsápadt, aztán piros lett, végre pedig rárohant a fiatal urra. De az már visszanyerte lélekjelenlétét.

— Bocsánat uram, majd ezt később intézzük el. Előbb segítsen életre kelteni a nagyságát...

— Csak nem gondolja, hogy még én fogom. Én a férj!

— Bocsánat, ön itt orvos. És önnek kötelessége érte, kötelessége: segínyt nyújtani. A többire ráérünk aztán.

A verebek össze-vissza csiripeltek. Nos és? — Nos, a doktor kénytelen volt életre hozni feleségét, aki, amikor meglátta a férjét, természetesen újra elájult.

— És mi történt aztán?

— Mi? Képzelték a vén kopasz párbajra hitta a fiatal urat és egy improzauz primet adott a homlokára. A feleségét pedig zár alatt tartja és nem engedi sehová.

— Borzasztó! A vén zsarnok! Szegény asszony — indignálódtak a verebek.

— Csend! csend! csiripelt a pletyka hordó. Akartok bosszút állani?

— Akarunk! A szép asszonyért.

— Nos tehát, hallgassatok ide. Látjátok ott azt a kövér, sántikáló urat. Ez ő!

A verebek elhallgattak. Nem hallatszott egy árva csiripelés sem. Csönd lett.

Az ur közeledett. Fején cylinder volt. Szép fekete, vadonatúj, fényes, tükröző cylinder.

Amikor kiért az Kossuth-utca lombos és veréblakta fái alól, cylindere sem szép, sem fényes, sem tükröző nem vala...

A verebek pedig vigan csiripeltek...

Notarius.

Különfélék.

Tromfra tromf. Amerikai: Az angol szivar olyan, mint az angol humor; hervadt és száraz.

Angol: Az amerikai szivarok szintén olyanok, mint az amerikai élcek, többnyire káposztaizűek.

Gyermekszáj. Tanító: A tárgy neve melyről most bővebb magyarázatot kaptatok „nevetséges eset”. Mondj most nekem Pali egy más nevetséges esetet.

Palika: Nevetséges eset az, mikor a tanító ur elveszti a parókáját.

Miért is nem biztosíthatja magát. Életfi Árpád nagyban vadászta a biztosítási jelölteket. Többi között a czim- és lakjegyzékből kiböngészett valami Kovács nevű urat is. A lakására siet, de csak az asszonyt találja ott.

Bocsánat mondja, a mint belép. Beszélhetnék Kovács urral?

— Az urammal? kérdi az asszony. Igen sajnálom de...

Oh kérem, egyelőre nem baj. Sőt jobb szeretem, ha előbb a ház urasszonyával beszélhetek, ha őt tehetem emberbaráti törekvéseim — pardon — szövetségesévé. Van szereocsém magamat bemutatni. Én vagyok az első hazai és általános élet és kölcsönös hitvatalnokbiztosító társaság képviselője...

— Ah...

— Igenis. És kérem velem együtt tessék férje urára behatni, hogy minél hamarabb belépjen áldásosan működő társulatunkba. Prospektusaink...

— Köszönöm uram, az én édes férjem...

— Az ön férje szállító. Életmódja tehát meglehetősen nyugodtan, izgatott...

— Tévedni tetszik, az én férjem...

— Nyugodtan él! Éppen ez a baj A nyugalom! Ülő életmód, vérmegsűrűsödés, gutaütés... Kovács ur bizonyosan hiszra is hajlik...

— Igen ezelőtt így volt, de most...

— Most megint lefog? Rossz nagyon rossz jel rendellen táplálkozás, eméztési zavarok...

— Kérem szépen, erről szó s ncs...

— Bocsánat, hanem így van. annál jobb A rendesen élő, szolid emberek jobban megértik a humánus törekvéseket. Ugy-; nagyságos asszonyom, önnek is nagy befolyása van rá?

— Befolyásom? Sajnos...
 — Nem úgy van? Férje ura talán ellentmondásra hajlik?...
 — Dehogy! Egy csöppet sem...
 — Ugy a mienk lesz. Segítsen nekem, nagyságos asszonyom. Gondolja meg a legfontosabb érdeke az önnök és gyermekeinek is...
 — Oh mily szívesen látnám, ha az én édes Ferim...
 — ... Biztosítaná magát, ugy-e? De hát mi akadály van még, ha ön barátja az eszmének. A mit az asszonyok akarnak, azt az Isten is akarja!
 — Oh, mily szépen beszél ön uram. De hát lehetetlen, tisztára lehetetlen, mert...
 — ... Mert? Mert?...
 — ... No mert az én drága uram ép most három hónapja halt meg.
Az állatszeliidítés csodája. A menaszéria tulajdonosa épp a vadak ketrecét mutatja a látogatóknak.
 Tessék megnézni uraim. Ebben a ketrecben az állatszeliidítés csodáját láthatják. Egy tigris, egy farkas és egy juh éi itt együtt a legnagyobb barátságban,
 — Mióta vannak az állatok együtt?
 — kérdezi az egyik látogató,
 — Már három év óta. Nem is volt semmi baj. Csak épp a juhok kellett többször pótolni mert azt megették a többiek.

Közgazdaság.

Budapesti gabonátözsde.

szept. 9.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	6.65	76	6.75
"	77	6.65	78	6.75-6.8
"	79	6.85	80	6.90-6.95
Tiszavidéki ó	75	6.85	76	6.90-7.95
"	77	7.00	78	7.05-7.10
"	79	7.00	80	7.05-7.10
Pesvidéki ó	75	6.85	76	6.85-7.90
"	77	6.95	78	7.00-7.05
"	79	6.95	80	7.00-7.05
Fehérmegyei ó	75	6.80	76	6.85-6.90
"	77	6.95-7.0	78	7.00-7.05
"	79	6.95-7.0	80	7.00-7.05
Bácskai ó	75	6.85-6.90	76	6.95-7.00
"	77	7.00-7.10	78	7.10-7.15
"	79	7.00-7.10	80	7.10-7.15
Észak magy	75	7.00-7.10	76	7.10-7.15
"	77	7.00-7.10	78	7.10-7.15
"	79	7.00-7.10	80	7.10-7.15

	Min. hekt.-ben	Ar filógram
Rozs elsőrendű	uj 70-72	6.05 6.15
" másodrendű	"	6.05 6.05
Árpa takarmánynak	" 60-62	4.20 4.50
" égetni való	" 62-64	5.20 5.90
" serfözdei	" 64-66	3.40 7.70
Zab	uj 39-41	3.30 5.75
Tengeri búza	uj	3.80 3.90
" más nemű	"	3.70 3.75
Repeze búza	"	0- 0-
	"	10.10 10.75

Kőbányai sertés-piacz.

szept. 9.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként —400 klgon felüli sulyban — krig. 2. Óreg közép (páronként 300-400 kilogram sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 20 kgon felüli sulyban) 53 $\frac{1}{2}$ -54 krig. 4. Fialat közép páronként 251-320 klg. — sulyban 54-55 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli sulyban 53 $\frac{1}{2}$ -54 kr. Közép pként 220-180 klg. felüli sulyban 44-45 krig. Könnyű pként 220 klg. terjedő sulyban 43-44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 220 ki felüli sulyban 48-49 krig. Közép pként 220-260 klg terjedő sulyban 45-46 krig. Könnyű pként 220 klg terjedő sulyban 44-45 krig.
 Sertés létszám 1896 szept. 7. napján volt készletben 2526 drb. 1896. szept. hó 8-ik napján felhajtott — drb. 1896. szept. 8-ik napján elszállított 338 db. 1896. évi szeptember hó 9-ik napjára marad készletben 2955 db. A hizott sertés üzletirányzata — változatlan.

CSARNOK

Az Ypszilonosék.

— Elbeszélés. —

Fordította: **Kalocsa Róza.**

(Folytatás.)

Cserépné mióta Málkát pártfogolta, két varróleányt foglalkoztatott hálószobájában mert volt munkája elég. De Málka is megelente a maga háznát ez összeköttetés által; az egész színháznál híre volt, hogy Málka az »uraságnál« hivatalos vasárnap délután Málkának megvan családi otthona és ha még annyi barátja elhagyja is őt hűtlenül. Málka soha sincs elhagyatva!

A Cserépné asztalán második theáskanna valódi theával is volt a fogadó napokon és ezüst kenyérsarkában igazi vajás kenyérdarabok díszeltek.

Molnárné urhölgy alig foglalta el helyét, a mikor már Sándorka után tudakozódott, kit ellentmondási viszketegből Cserépné bosszantására vett kegyeibe.

Mikor mondták neki, hogy Sándorka megint büntetésből van elítélve az asztaltól, majd hogy meg nem fuladt — mindig sokat tömött egyszerre a szájába — olyan lelkesen fogta pártját a távollévőnek.

— Örökösen büntetik azt a gyereket — és miért? Mert neki magának is van akarata, — pedig végre is, **l e s z** abból a gyerekből valami, azt én mondom, Molnárné, — ha fiu, hát legyen fiu és nem majom. Én legalább részemről nem tudom ezt a kis kiczikornyázott majmot kiállani.

Cserépné és Málka összenéztek, megértették a vonatkozást, de hallgattak; ugyanis Molnárné asszonyon egyszer az a baj esett, hogy vajás kenyeret a vajás oldalával a tiszta abroszra ejtette. Már pedig Cserépnéknél nem volt nagyobb bűn, mint az abrosz beszennyezése. Aladárka aztán annyira elszörnyűködött e látványon, hogy rákiáltott a kövér asszonyra:

— Jaj de nagy malacz maga!

Ezóta aztán Molnárné asszony nem tudta kiállani azt a kenderhaju kis fiut, annyival inkább nem, mert észrevette, hogy a gyerekek erősen figyel rá és így kényszeríti, hogy vigyázzon magára.

Cserépné, nevelési elveihez híven, iparkodott a társalgásnak szellemes fordulatot adni.

— Boldognak érzem magamat, hogy a korszellem végre a nőkre is kiterjedt a figyelmét és most már mi is méltán becsületünk szellemi tehetségünk szerint.

— Igen — szót a dologhoz Málka is — hála Istennek, hogy most már nem divat az embernek magát szégyelnie, ha nem ment is férjhez, sőt ellenkezőleg!

Molnárné felkacagott.

— Én bizony még is szégyelném magamat, és azt nem is hiteti el velem senki, hogy a vén lányság nem szégyen. Én kétszer voltam férjnél és harmadszor is férjhez mentem volna, ha első férjem előttem hálókabátban meg nem jelenik. »Asszony!« mondá és ujjával megfenyegetett. — Jézus Mária — gondolam magamban — utoljára még értem jön — és bizony abban hagytam a házasságot.

Cserépné ő nagysága felűtötte az orrát.

— Művelt ember hogyan hibet a kísértetekben.

— Azt gondolja, hogy én hiszek? — Eszem ágában sincs! — erősködött Molnárné, — bizonyára én sem hiszek a kísértetekben, de akkor az egyszer láttam és ezt el nem vitatja tőlem senki.

— De ugyebár — fordult Málka Cserépnéhez — ha Molnárné ő nagyságának igaza van is általánosságban, azért egy erényes, hajadon leány mégis csak tisztességes egyén.

— De nagyon az — viszonzá Cserépné — a nő értékét nem a sok férjhezmenetel vagy a hajadonság adja meg; a mi értékünk önön magunkban rejlik, van számtalan házasság, hol a férj semmi és az asszony minden.

Málka Cserépnének a nyakába borult.

— Nagyságod mindig olyan szellemes.

Cserépné urat rendkívül érdekelte fehérekézű és azt nézegette nagy figyelemmel. Aladárka nem értvén az egész beszédből semmit, jó kedvvel kiállította ki:

— A mamának mindig igaza van.

Málka összecsókol a kis fiut, lángeszű gyermeknek nevezte, a kis lángeszű rögtön kipattant a szoba közepére és elkezdte szavalni »Szép Honkát.«

(Folyt. köv.)

Honi ipar.

A női szépség

ecses ségét és eleganciáját nagyban emeli a jó üző, különösen, — ha oly kitűnő gyárból aló mint

GOLDSTEIN KAROLINA

férj. **HOFFERNÉ**

Debreczen főpiacz, Huber-ház a megyeház mellett a hol bécsi, párisi gummi- és sport

ugyszintén **dajkafűző, alkalmi-fűző gummi-részekkel** valamint **nyári és hasfűző**

vállfűző (gradehalter) mérték után készítettnek.

Ugyanezen fűzők raktáron is tartatnak és igen **olcsó árban** **kaphatók.**

Raktáron fűző 40 krtól kezdve.

Megrendelések mérték után 6 óra alatt elkészítettnek.

Elő magyar orvosiilag elősmert mű mell-fűző-gyár.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

mindenféle

ügyvédi, bírósági és végrehajtói

nyomtatványok

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 fv Árverési jegyzőkönyv	— — —	70	kr.
100 „ 200 pld Árverési hirdetőmény	— — —	70	„
100 „ 200 „ Rendelvény	— — —	70	„
100 „ Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	— — —	70	„
100 „ Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv	— — —	70	„
100 „ 200 pld Nem szorgalmazás	— — —	70	„
100 „ 400 „ Kézbesítési iv	— — —	70	„
100 „ 200 „ Igény felhívás	— — —	70	„
100 „ Végrehajtási jegyzőkönyv	— — —	70	„
100 „ 200 pld Értesítvény haszonbérletről	— — —	70	„
100 „ 200 „ Értesítvény	— — —	70	„
	stb., stb., stb.		

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

Koczkazott, egyvonalas és sima

levélpapírok:

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók

		1000 pld.	
könnyű levélpapír czégnomással	1/2 ives	3	frt — kr
erősebb „ „ „	„ „	3	50 „
erős finom „ „ „	„ „	4	50 „
erős oktáv „ „ „	1/4 „	4	50 „
merített „ „ „	1/2 „	5	50 „
merített erős levélpapír „ „ „	„ „	6	— „
könnyű sima fehér levélpapír czégnomással	1/2 ives	4	— „
erősebb sima fehér levélpapír czégnomással	fél ives	4	50 „
erős sima fehér levélpapír czégnomással	fél ives	5	— „
igen erős sima fehér levélpapír czégnomással	fél ives	5	50 „

Körleveleket, számlákat és minden egyéb kereskedelmi és magán nyomtatványokat hasonló olcsó árak mellett szállítunk.

Irodai papírok

rendkívüli olcsó árban kaphatók:

Kilog.	Nagyság	100 500	
		iv	iv
		kr.	frt
1/10 Finom simított fogalmazó papír, középerős	34+42	24	1.24
1/10 Finom simított fogalmazó papír, erős	34+42	29	1.55
3/10 gs. 10 Finom kék simított fogalmazó papír, középerős	34+42	31	1.0
5/10 gs. 12 Finom kék simított fogalmazó papír, erős	34+42	40	2.—
3/10 10 Finom simított fehér irodai papír, középerős	34+42	40	2.—
3/10 12 Finom simított fehér irodai papír, erős	34+42	48	2.40
1/10 14 Finom simított fehér irodai papír, igen erős	34+42	56	2.80
1/10 16 Finom simított fehér irodai papír, vastag	34+42	68	3.40
1/10 16 Legfinomabb fehér minster-papír	34+42	90	4.50
	stb., stb., stb.		

Ezenkívül minden más alaku és miönségü papírok hasonló olcsó árak mellett kaphatók.

Meghívás

a debr. termény- és áruraktár részvénytársaság

1896. szeptember hó 20 án d. e. 10 órakor

a városháza nagy tanácstermében tartandó

évi rendes

közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. A lefolyt 1895/96. üzleti év zárszámadásai, a mérleg helybenhagyása és a felmentvény megadása.
3. A nyeresemény felosztása, az osztalék megállapítása.
4. Sorrend szerint kilépő egy igazgatósági tag helyének választás utjani betöltése.

Debreczen, 1896. szeptember 1-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles — az alapszabály 24-ik cikke alapján — részvényeit a közgyűlés előtt legalább egy nappal a társaság pénztáránál vagy a »Debreczeni ipar és kereskedelmi banknál« — térítvény és igazoló jegy kiszolgáltatása ellenében — letenni.

Stern József

és Testvére

nagykereskedők

és gyárosok.

DEBRECZEN, Piacz 584 a «Bika» számloda mellett.

UJDONSÁGOK!

az őszi és téli idényre az újabban kibővített detail osztályban

Jäger gyapju és pamut

KEFE-ÁRUK

alsóruházati cikkek,

háztartási, gazdálkodási és ipari czelemekre.

✂ harisnyák, keztyük, ✂

Ecsetek, meszelők, seprők,

nők, férfiak és gyermekek számára.

ruha-, haj-, fog- és körömkefék,

Szines velez szoknyák és nadrágok.

fésűk, szappanok,

Vadász ujjas és kötött bekötők.

illatszerek, valamint minden szakmához tartozó bel- és külföldi toilett-cikkek dus raktára.

Berlini kendők és sálak.

Norinbergi áruk ?

Fodrász kellékek

Nyakkendők, es ernyők, pénzerszények.

nagy választékban!

Szintartó himző pamutok és selymek.

Mindenféle bélés-árak és szobakellékek.

Hímzések, csipkék, szallagok és csipkefüggönyök.